

prof. dr. Oana Chelaru

# Modele de texte pentru NOTA 10 la Evaluarea Națională clasa a VIII-a



---

conform noii  
programe școlare

---

## CUPRINS

### 1. Textul liric

1.1. Compuneri plecate de la idei din texte lirice

1.2. Texte lirice cu cerințe

- identificare cuvinte-cheie;
- identificare idei poetice;
- comentarea temei, în raport cu figurile de stil.

1.3. Compuneri despre trăsăturile textului liric

### 2. Textul descriptiv

Text descriptiv literar

2.1. Compuneri plecate de la idei din texte descriptive în versuri

2.2. Cerințe pe baza textelor descriptive în versuri

- identificare cuvinte-cheie
- identificare idei poetice

2.3. Texte descriptive în proză – redactare

- Continuarea unui text

- a) cu început
- b) cu final dat

- Texte descriptive

- a) descriere literară a unui obiect
- b) descriere literară a unui peisaj

- Descrierea aceluiași peisaj/personaj din perspectivă diferită, subiectivă și obiectivă

- Prezentarea eroului preferat

- Descrierea meseriei preferate

- Descrierea modalității preferate de petrecere a timpului liber

- Descrierea unei vizite petrecute la casa memorială a unui compozitor român

- Descrierea obiceiurilor și tradițiilor dintr-o zonă etnografică a țării

2.4. Texte descriptive nonliterare

a) descriere științifică a unui obiect

b) descriere științifică a unui peisaj

## 2.5. Compuneri despre trăsăturile textelor descriptive, literare și nonliterare, în versuri și proză

### 2.5.1. Trăsăturile textului descriptiv în versuri

### 2.5.2. Trăsături ale textului descriptiv literar în proză

### 2.5.3. Trăsături ale textului descriptiv nonliterar

## 3. Textul narativ

- text narativ literar

### 3.1. compuneri plecate de la idei din texte narative

### 3.2. redactare texte narative – compuneri narative, pe diferite teme:

- povestirea unei întâmplări amuzante:

a) din clasă

b) din timpul unei teze/lucrări de control

- povestirea unui conflict dintre doi colegi pe care i-ai ajutat să se împace

- povestirea unui film

- relatarea unei experiențe personale:

a) amuzantă

b) fericită

- continuarea unui text cu început dat

- continuarea unui text cu final dat

- compunere narativă cu o frază integrată în cuprins

- povestirea unei întâmplări la care autorul să fie martor

- redactarea unui articol de revistă pe tema unei aventuri

- compunere narativă cu titlu dat: „Aș vrea să fiu erou.”

- povestirea aceleiași întâmplări din perspectivă diferită:

a) subiectivă

b) obiectivă

- ilustrări ale unor proverbe:

- „Ce ție nu-ți place, altuia nu face.”

- „Prietenul la nevoie se cunoaște.”

- compunere narativă despre o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în timpul călătoriei unor păsări migratoare în drumul lor spre țările calde

- compunere narativă despre o întâmplare din viața unui turist rătăcit în Himalaya

- compunere narativă despre o zi petrecută în timpul unei drumeții în Parcul Natural Apuseni, alături de un grup de prieteni

- compunere narativă despre o întâmplare, reală sau imaginară, petrecută în timpul unei călătorii în care ai fost în vacanța de vară împreună cu părinții

- compunere narativă despre o întâmplare petrecută în timpul unei vizite la o mănăstire

- compunere narativă în care să prezinți o întâmplare, reală sau imaginară, din viața unei familii de lupi

### 3.3. Compunere despre trăsăturile textului narativ

- în proză

- în versuri

### 3.4. Text narativ cu cerințe

- interpretarea unor secvențe

- extragerea ideilor principale

- identificarea momentelor subiectului

- identificarea cuvintelor-cheie

- rezumate ale unor texte

- caracterizare de personaje

### 3.5. Text narativ nonliterar

- redactare de text narativ nonliterar

- compunere despre trăsăturile textului narativ nonliterar

## 4. Textul dramatic

4.1. Compuneri plecate de la idei din texte dramatice

4.2. Texte dramatice cu cerințe

- rolul dialogului

- rezumate de fragmente dramatice

- caracterizare de personaje dramatice

## 5. Tipuri de texte din perspectivă comparată:

- Liric-descriptiv

- Narativ-descriptiv

- Narativ-dramatic

- Descriptiv literar – nonliterar

- Narativ literar – nonliterar

## 6. Texte argumentative/de opinie

6.1. Exprimarea unei opinii despre o afirmație

6.2. Exprimarea unei opinii:

- despre o întâmplare

- despre semnificația unei întâmplări

- despre comportamentul unei persoane

- despre comportamentul unui personaj

- opinia despre importanța lecturii în viața unui elev

- opinia despre necesitatea unui animal de companie în viața unui copil sau a unui adolescent.

- opinia despre impactul pe care rețelele de socializare îl au asupra adolescenților de vârsta ta.

- opinia despre importanța protejării mediului în societatea actuală

- opinia despre importanța muzeelor, ca monumente culturale și istorice

- opinia despre necesitatea studiului istoriei în școală

6.3. Exprimarea interesului/lipsei de interes pentru vizionarea unui spectacol

## **7. Texte reflexive**

Prezentarea propriilor sentimente/impresii cu privire la:

- prima zi de școală
- ultima zi de școală din clasa a VIII-a
- atmosfera din timpul unui examen
- atmosfera din timpul unui eveniment cultural
- atmosfera din timpul unui eveniment sportiv
- o piesă de teatru
- un film
- o excursie
- o călătorie
- o carte citită
- jurnalul:
  - pagină de jurnal
  - de călătorie
  - de activități

## **8. Texte funcționale**

- Fișă biografică
- Fișă de lectură
- Textul unei reclame
- Cerere
- Scrisoare de intenție
- CV
- Interviu
- Scrisoare:
  - particulară
  - oficială
- Email:
  - particular
  - oficial
- Știre
- Articol
- Recenzie:
  - Film
  - Carte

- Blog

## Capitolul 1 Textul liric

1. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte în care să prezinți frumusețea iubirii, ca sentiment omenesc, valorificând atât textul „Taina nopții”, de George Topîrceanu, cât și cunoștințele și experiențele tale.

În compunerea ta trebuie:

- să prezinți lumea descrisă în text;
- să selectezi două secvențe din poezie care exprimă frumusețea iubirii, explicând semnificațiile acestora;
- să interpretezi o figură de stil pe care o consideri sugestivă pentru frumusețea iubirii, ca sentiment omenesc;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

În lumina lunii doarme  
Casa dragii mele,  
I-au cuprins pridvorul tainic  
Ramuri de zorele.

Dulci chemări nelămurite  
Tremură departe.  
Draga mea a dat sfioasă  
Crengile-ntr-o parte.

Și pridvorul parc-așteaptă,  
Oaspele grădinii,  
Dar mă bate luna-n față  
Și mă știu vecinii...

— Lună albă, lună mută,  
Lună călătoare,  
Cum te-aș smulge de pe ceruri  
Să te-arunc în mare!...

(„Taina nopții”, George Topîrceanu)

Opera literară „Taina nopții” de George Topîrceanu ilustrează frumusețea iubirii, ca sentiment omenesc, în versuri în care sensibilitatea instanței lirice prezintă dragostea în strânsă legătură cu natura. Tema naturii și a iubirii este, astfel, înfățișată cu mijloacele specifice genului liric și îmbinând descrierea și monologul adresat ca moduri de expunere.

Poezia este alcătuită din patru catrene, cu rimă împerecheată imperfectă și măsură de 6-8 silabe. Fiecare strofă evidențiază cu ajutorul descrierii și al monologului adresat iubirea poetului față de ființa dragă, precum și admirația față de frumusețea naturii. Prima strofă înfățișează imaginea nocturnă a casei iubitei, care este prezentată cu tandrețe și duioșie, sentimente evidențiate mai ales de primele două versuri, în care ipostaza poetul își dezvăluie direct sentimentele: „În lumina lunii doarme/Casa dragii mele”. Strofa a doua evidențiază gesturile prezenței feminine, încărcate de gingașie și delicatețe: „Draga mea a dat

sfioasă/Crengile-ntr-o parte”, pentru ca strofele a treia și a patra să descrie luna, ca martor al poveștii de iubire a celor doi îndrăgostiți, dar și ca astru protector care le veghează fericirea.

Limbajul figurat al poeziei sugerează atât frumusețea naturii, cât și emoțiile, trăirile și sentimentele de iubire ale eului liric. Astfel, în poezie întâlnim: imagini auditive: „Dulci chemări nelămurite”, imagini vizuale: „I-au cuprins pridvorul tainic/Ramuri de zorele”, care accentuează subiectivismul versurilor și al exprimării. De asemenea, figurile de stil, construite pe baza imaginilor artistice, subliniază intensitatea sentimentelor transmise: epitete – „pridvorul tainic”, personificări: „În lumina lunii doarme/Casa dragii mele”, metafore: „Dulci chemări nelămurite/Tremură departe”; „Oaspele grădinii”, enumerații: „Lună albă, lună mută./Lună călătoare”. Dintre acestea, se remarcă metafora „Dulci chemări nelămurite” care aduce în atenție taina încărcată de afectivitate a sentimentului care are forța de a clădi o întreagă lume.

Așadar, poezia „Taina nopții”, de George Topîrceanu conturează o imagine de mare sensibilitate și forță de sugestie a sentimentului de iubire, dintr-o perspectivă subiectivă și încărcată de emoție.

## 2.

- a) Precizează cuvintele-cheie pentru fiecare strofă a poeziei „Macii” de Magda Isanos
- b) Identifică ideile poetice din fiecare strofă a poeziei „Macii” de Magda Isanos

Ardeau ca niște facle vii,  
în vârf de firave tulpini.  
Își înălțau răsând zglopii  
obrazul roșu dintre spini.

I-am adunat cu mâini avare,  
am rătăcit în seara blândă,  
umplându-mi brațele de floare  
învăpăiată și plăpândă.

Si m-am întors într-un târziu,  
departe câmpul rămânea,  
atât de singur și pustiu,  
în urma mea.

Dar când acasă-am încercat  
să-i strâng într-un aprins buchet,  
toți macii mei s-au scuturat  
ca niște lacrimi pe parchet.

Macii – Magda Isanos

### a) Cuvinte-cheie:

- prima strofă: roșul macilor
- strofă a doua: culegerea
- strofa a treia: întoarcerea
- strofa a patra: risipirea florilor

### b) Idei poetice

- prima strofă: frumusețea macilor impresionează sufletul ființei poetice
- strofă a doua: bucuria de a culege florile

- strofa a treia: plecarea ființei poetice e însoțită de regret
- strofa a patra: frumusețea florilor este efemeră

## Capitolul 2

### Texte descriptive

#### 3.

Scrive un text descriptiv de 150-300 de cuvinte, în care să realizezi o continuare a textului care începe cu următoarea frază: „Amurgul roșiatic arunca umbre întunecate peste parcul înmiresmat în care se mai zăreau ici-colo câțiva trecători ce mergeau grăbiți.”

În compunerea ta trebuie:

- să prezinți două elemente ale cadrului ales, care te-au impresionat;
- să-ți exprimi opinia despre cadrul descris;
- să ai un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Amurgul roșiatic arunca umbre întunecate peste parcul înmiresmat în care se mai zăreau ici-colo câțiva trecători ce mergeau grăbiți. Trandafirii și tufele de iasomie se întreceau în arome îmbietoare, iar cântecul păsărilor crea o atmosferă ireală.

Pe alocuri, fire îndrăznețe de iarbă, scăpate de tăișul nemilos al lucrătorilor, își îndreptau semețe privirea către înalt. Nicio adiere, nicio boare nu se simțea, totul era plin de liniște, calm și armonie. Câteva veverițe jucăușe se alergau prin stejarii bătrâni care aruncau umbra lor foșnitoare peste întregul parc.

Întunericul se lăsa încet, încet. Stelele începeau să sclipească, iar cerul a devenit dintr-odată asemenea unei pânze sclipitoare pe care un pictor plictisit a aruncat din când în când mici pete strălucitoare de culoare. Zumzetul zilei se stinsese demult acum. Deodată, o lumină strălucitoare s-a înălțat ca de nicăieri, iar razele argintii ale lunii au îmbrăcat întregul peisaj într-o haină fermecată.

Parcul adormit a prins dintr-odată viață. Totul s-a însuflețit și, undeva, în apropiere, o privighetoare a început să cânte... timid la început, apoi din ce în ce mai tare, până când întregul văzduh răsună de trilurile ei fermecate, a căror frumusețe înduplecă și cele mai împietrite inimi. Noaptea caldă de mai a aruncat deasupra parcului o vrajă minunată.

#### 4.

Redactează un text de minimum 150 de cuvinte în care să prezinți influența prieteniei asupra relațiilor interumane, valorificând atât textul „Lanțul slăbiciunilor” de I. L. Caragiale, cât și cunoștințele și experiențele tale.

În compunerea ta trebuie:

- să prezinți lumea descrisă în text;
- să selectezi două secvențe din text care exprimă influența prieteniei asupra relațiilor interumane, explicând semnificațiile acestora;
- să evidențiezi rolul elementelor specifice textului narativ în conturarea temei operei citate;
- să respecti precizarea referitoare la numărul de cuvinte.

„Am și eu o slăbiciune și eu sunt om! dorințele grațioasei mele prietene domnișoara Mari Popescu sunt pentru mine porunci, la cari mă supun cu atât mai bucuros cu cât văd că prietena mea nu abuzează niciodată de influența nemărginită ce știe bine că exercită asupra-mi... Deastă dată, ce mare lucru-mi cere?

„Stimate amice,

Știu ce prieten ești cu profesorul Costică Ionescu și cât nu e în stare să-ți refuze o rugămintă. Mă-ndatorezi până-n suflet dacă obții de la el pentru elevul Mitică Georgescu din clasa IV liceul X... la latină nota 7, fără de care, băiatul, care mi-e rudă de aproape, rămâne și anul acesta repetent, ceea ce ar fi o mare nenorocire pentru familia lui – o familie dintre cele mai bune – și pentru mine o mare mâhnire.

Cu cele mai afectuoase salutări, a dumatiale bună prietenă, Mari Popescu.”

A! irezistibilă grație, cum știi de frumos să poruncești! Și ce bine s-a nemerit! Ionescu are și el o slăbiciune, și el e om! ține la mine și nu e în stare să mă refuze. Repede mă arunc într-o birje și alerg la Ionescu, profesorul de latinește.

– Dragă Costică, viu la tine sigur că n-ai să mă refuzi; știu cât pot conta pe amicitia ta și nu-mi permit a mă-ndoi un moment că în cazul de față, fiind vorba, mă-nțelegi, de o chestiune care mă interesează în așa grad, încât dacă n-aș fi pe deplin convins că tu, care mi-ai dovedit totdeauna, fără să dezminți nicio- dată o afecțiune, ce pot zice că la rândul meu... în fine...

– În fine – zice Ionescu – am înțeles... Nu trebuia să mă iei așa departe. Vii să mă rogi pentru vreo loază de elev de-ai mei.

– Nu e loază, Costică; e un băiat dintr-o familie dintre cele mai bune: mi-e rudă.

– Cine știe ce leneș, ce dobitoc!

– Nu-i adevărat, dragă Costică; este un băiat prea cumsecade... Să nu mă lași!... Viu la tine sigur că n-ai să mă refuzi; știu cât pot conta pe amicitia ta și nu-mi permit a mă-ndoi un moment că în cazul de față, fiind vorba, mă-nțelegi, de o chestiune...

– Ei, lasă astea! știi că ții la tine; ce mai încap între noi astfel de fraze banale?... Ce notă vrei să-i dau pârlițului tău de protejat?

– 7, dragă Costică!...

– Apoi, dacă n-o fi știind nimic animalul!

– Să știe... Te rog, dragă Costică! dacă rămâne băiatul repetent încă un an, e o nenorocire pentru familia lui – o familie dintre cele mai bune – și pentru mine o mare mâhnire...

– A! irezistibilă milogeală prietenească! zice Costică; ce bine știi tu să poruncești! Aide! să-ți fac hatărul și de data asta... să-i dau nepricopsitului 7.

– Merci, dragă Costică, mare pomană-ți faci!

– Cum îl cheamă? Eu caut repede-n buzunare scrisoarea d-rei Mari Popescu. Nu e... Zic lui Costică:

– Un moment!... Și ies ca din pușcă, sar în birjă și alerg acasă... Acasă, scrisorica nicăieri... Fuga la d-ra Popescu.

– Prea-grațioasa mea prietenă, lucrul merge bine; am obținut de la profesor nota dorită; decât, acum am nevoie să știu numele protejatului matale... Cum îl cheamă pe tânărul?

– Ți-am scris numele în scrisoarea mea.

– Da, dar scrisoarea dumatiale am rătăcit-o acasă printre alte hârtii, și lucru este urgent: ca să nu pierd vremea căutând-o, am venit la d-ta... Cum îl cheamă?

– Zău, nu mai ții minte, zice drăgălașa mea amică; pentru că drept să-ți spun, madam Preotescu, o bună prietină a mea, la care ții foarte mult – nu sunt în stare să-i refuz nimica – m-a rugat să-ți scriu, că știe că ții foarte mult la mine și nu mă refuzi niciodată, și ești prieten cu d. profesor Costică Ionescu, care ține foarte mult la d-ta și nu e-n stare să-ți refuze nimic.

– Atunci, ce e de făcut? zic.

- Du-te d-ta la madam Preotescu și întreab-o cum îl cheamă pe băiatul pe care mi l-a recomandat ca să ți-l recomand d-tale.
- Sărut mânușițele.”

(„Lanțul slăbiciunilor”, I.L. Caragiale)

Opera „Lanțul slăbiciunilor”, de I.L. Caragiale, evidențiază importanța pe care prietenia o are asupra relațiilor interumane prin intermediul unei întâmplări care dezvăluie concepția naratorului-personaj despre amicitie. El relatează despre modalitatea de a trece clasa a unor elevi lipsiți de cea mai elementară dorință de a învăța, într-un text narativ în care ideile, gândurile, sentimentele sunt transmise indirect, prin intermediul acțiunii și al personajelor.

Acțiunile prezentate și desfășurate în ordine cronologică detaliază și susțin semnificația prieteniei, ca sentiment general-valabil, care influențează relațiile de prietenie. Astfel, naratorul subiectiv relatează o întâmplare pe care o trăiește: o prietenă bună, domnișoara Mari Popescu îi cere să intervină pe lângă prietenul său, profesorul de limba latină Costică Ionescu pentru a da nota 7, de trecere, elevului Mitică Georgescu, rudă apropiată cu ea. Personajele, adică naratorul, d-ra Mari Popescu, profesorul de latină Costică Ionescu, care sunt implicate în desfășurarea faptelor, exprimă comportamente și atitudini general-umane, care accentuează semnificația prieteniei, și anume, mijloacele imorale prin care anumite persoane încearcă să obțină promovarea unor elevi mediocri și leneși.

De asemenea, pe parcursul textului se îmbină mai multe moduri de expunere, cum ar fi: narațiunea și dialogul. Cu ajutorul acestora, naratorul subiectiv, care relatează la persoana I singular dintr-o perspectivă implicată își exprimă în mod indirect ideile, gândurile, sentimentele și transmite un mesaj profund: în lumea în care trăiește, fiecare om profită de slăbiciunea celuilalt pentru a obține foloase, iar prietenia devine, în aceste cazuri, o relație interesată, menită să aducă beneficii.

În concluzie, textul narativ „Lanțul slăbiciunilor”, de I.L. Caragiale sugerează sentimente și trăiri general-valabile și aduce în prim-plan influența pe care prietenia o are asupra relațiilor interumane.

## **Capitolul 7**

### **Texte reflexive**

#### **5.**

Redactează un text narativ de 150-300 de cuvinte în care să relatezi o întâmplare petrecută la școală, în clasă.

În compunerea ta trebuie:

- să precizezi cadrul spațio-temporal al întâmplării;
- să relatezi o întâmplare, respectând succesiunea logică a evenimentelor;
- să ai un conținut adecvat cerinței formulate;
- să respecti limitele de spațiu indicate.

Într-una din zilele lunii mai anul trecut, eram la școală și toți eram nerăbdători să terminăm mai repede orele și să stăm puțin în parc, pentru că afară era foarte frumos și gândul nostru era numai la joacă.

Mai aveam două ore până la sfârșitul programului și era pauză. Deodată, vedem pe unul dintre colegi că vine de afară, ținând cu grijă ceva la piept. Ne-am strâns toți în jurul lui să vedem ce are acolo. Din bluza de trening a colegului nostru se zărea un cap mic și pufos al unui pisoi adorabil. Toți voiam să îl mângâiem și să ne jucăm cu el, dar soneria ne-a anunțat că ora urma să înceapă.

Cu regret, ne-am așezat toți în bănci așteptând venirea profesorului. Aveam ora de geografie și doamna profesoară a intrat în clasă, zâmbindu-ne ca de obicei. Lecția a început și, după ce câțiva colegi au ieșit la hartă și au răspuns, doamna profesoară a început să predea. Era liniște deplină în clasă și se auzea doar vocea doamnei care ne explica despre râuri și ape. Dintr-odată, însă, s-a auzit un mieunat subțire și tremurat. Noi știam despre ce este vorba, dar doamna profesoară, nu. Mai întâi, a tresărit, vizibil surprinsă. Apoi ne-a întrebat ce se aude... cu chiu cu vai am recunoscut și colegul meu i-a arătat pisoiul. Atunci, doamna profesoară a luat pisicuța și a așezat-o lângă geanta dumneai pe catedră. Când, ce să vezi? PISOIUL și-a găsit frumușel loc în geanta doamnei și a adormit acolo mulțumit.

Toți am început să râdem, iar la sfârșitul orei, doamna profesoară a plecat acasă cu pisoiul în geantă. Și acum îl are și ne arată din când în când poze cu el. Mereu râdem când ne amintim cum a dormit instantaneu în geanta doamnei.